

Poz. 1599

**OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 7 listopada 2014 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Polskokatolickiego
w Rzeczypospolitej Polskiej**

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172 i Nr 232, poz. 1378) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 30 czerwca 1995 r. o stosunku Państwa do Kościoła Polskokatolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 97, poz. 482), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 26 czerwca 1997 r. o zmianie ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1998 r. Nr 59, poz. 375),
- 2) ustawą z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej – w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668),
- 3) ustawą z dnia 29 kwietnia 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo celne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 106, poz. 673),
- 4) ustawą z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654),
- 5) ustawą z dnia 14 marca 2014 r. o zasadach prowadzenia zbiorów publicznych (Dz. U. poz. 498)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 6 listopada 2014 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 15 i art. 17 ustawy z dnia 26 czerwca 1997 r. o zmianie ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1998 r. Nr 59, poz. 375), które stanowią:

„Art. 15. Pozostają w mocy wpisy do rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych dokonane na podstawie przepisów dotychczasowych, w szczególności nie jest wymagane uzupełnienie listy osób zgłaszających.”

„Art. 17. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 2) art. 150 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej – w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668), który stanowi:

„Art. 150. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999 r., z wyjątkiem art. 26, art. 128 pkt 2, art. 139 pkt 1 i 10, art. 145 ust. 2 i 4, art. 146 ust. 2 i 4 oraz art. 147 ust. 2 i 3, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, i art. 34 pkt 1, art. 36 pkt 23, art. 48 pkt 1 i 3, art. 84, art. 97 pkt 1–3, 5–10 i 12–36 oraz art. 139 pkt 9 lit. a), które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2000 r.”;

- 3) art. 16 ustawy z dnia 29 kwietnia 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo celne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 106, poz. 673), który stanowi:

„Art. 16. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

- 4) odnośnika nr 2 oraz art. 221 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654), które stanowią:

„²⁾ Przepisy niniejszej ustawy wdrażają postanowienia dyrektywy 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotyczącej niektórych aspektów organizacji czasu pracy (Dz. Urz. UE L 299 z 18.11.2003; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 4, str. 381).”

„Art. 221. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2011 r., z wyjątkiem art. 17 ust. 2 i 3, art. 25, art. 88 ust. 3, art. 106 ust. 2 zdanie trzecie, ust. 3 pkt 13, ust. 4 pkt 11 i ust. 5, art. 148 pkt 6 oraz art. 172 pkt 10, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.”;

- 5) art. 43 ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zasadach prowadzenia zbiorów publicznych (Dz. U. poz. 498), który stanowi:

„Art. 43. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *R. Sikorski*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 7 listopada 2014 r. (poz. 1599)

USTAWA

z dnia 30 czerwca 1995 r.

o stosunku Państwa do Kościoła Polskokatolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa stosunek Państwa do Kościoła Polskokatolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, zwanego dalej „Kościołem”, oraz jego sytuację prawną i majątkową.

2. W sprawach odnoszących się do Kościoła, nieuregulowanych w ustawie, stosuje się powszechnie obowiązujące przepisy prawa.

3. Wszelkie zmiany niniejszej ustawy wymagają uprzedniej opinii Rady Synodalnej.

Art. 2. 1. Kościół jest samodzielny i niezależny organizacyjnie od jakiegokolwiek zagranicznej władzy kościelnej i świeckiej.

2. Kościół pozostaje w jedności wiary i moralności z Polskim Narodowym Kościołem Katolickim w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej i Kanadzie.

3. Kościół jest członkiem Unii Utrechckiej Kościołów Starokatolickich.

4. Kościół może należeć do innych krajowych i międzynarodowych organizacji o charakterze ekumenicznym i międzywyznaniowym.

Art. 3. Kościół rządzi się w swoich sprawach własnym Prawem Wewnętrznym, swobodnie wykonuje władzę duchowną, jurysdykcyjną i samodzielnie zarządza swoimi sprawami.

Rozdział 2

Osoby prawne Kościoła i ich organy

Art. 4. 1. Organizację Kościoła oraz prawa i obowiązki osób należących do Kościoła określa jego Prawo Wewnętrzne, uchwalane przez Synod Ogólnopolski.

2. Najwyższym organem prawodawczym w Kościele jest Synod Ogólnopolski.

3. Osobowość prawną posiadają:

- 1) Kościół jako całość;
- 2) diecezje;
- 3) parafie;
- 4) seminaria duchowne;
- 5) zakony.

4. Organami osób prawnych wymienionych w ust. 3 są:

- 1) dla Kościoła jako całości – Synod Ogólnopolski, Rada Synodalna i Zwierzchnik Kościoła;
- 2) dla diecezji – biskup-ordynariusz lub administrator diecezji;
- 3) dla parafii – proboszcz lub administrator parafii;
- 4) dla seminarium duchownego – rektor;
- 5) dla zakonu – przełożony lub przełożona.

5. Do składania oświadczeń woli w imieniu Kościoła upoważniona jest Rada Synodalna, działająca poprzez jej Przewodniczącego wspólnie z Sekretarzem lub Skarbnikiem.

6. Zmiana nazwy grup osób prawnych, o których mowa w ust. 3, może być dokonana przepisami wewnątrzkościelnymi. Zmiany te, na wniosek Rady Synodalnej, *Minister-Szef Urzędu Rady Ministrów*¹⁾ ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Art. 5. Inne jednostki organizacyjne Kościoła mogą, na wniosek Rady Synodalnej, uzyskać osobowość prawną w drodze rozporządzenia *Ministra-Szefa Urzędu Rady Ministrów*¹⁾.

Art. 6. 1. Kościół samodzielnie tworzy, przekształca i znosi jednostki organizacyjne, w tym także posiadające osobowość prawną.

2. O faktach wymienionych w ust. 1 władza kościelna powiadamia niezwłocznie właściwy organ administracji rządowej:

- 1) odnośnie do osób wymienionych w art. 4 ust. 3 pkt 2 oraz jednostek, które otrzymały osobowość prawną w drodze rozporządzenia, o którym mowa w art. 5 – *Ministra-Szefa Urzędu Rady Ministrów*¹⁾;
- 2) w pozostałych przypadkach – wojewodę.

3. Nowo utworzone jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2–5, nabywają osobowość prawną z chwilą pisemnego powiadomienia właściwego organu administracji rządowej. Odpis powiadomienia, z umieszczonym na nim potwierdzeniem odbioru, jest dowodem uzyskania osobowości prawnej.

4. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 2 i 3, powinno zawierać nazwę i siedzibę kościelnej osoby prawnej, a w odniesieniu do diecezji i parafii – także ich zasięg terytorialny.

5. Odpowiednie powiadomienie następuje również w przypadku powołania lub odwołania osób sprawujących funkcję organu lub członka organu osoby prawnej, uprawnionych do składania w imieniu osób prawnych oświadczeń woli. Powiadomienie obejmuje imię i nazwisko, obywatelstwo oraz miejsce zamieszkania.

Art. 7. Wydawnictwa, zakłady charytatywno-opiekuńcze oraz zakłady gospodarcze, nieposiadające osobowości prawnej, działają w ramach kościelnych osób prawnych, które je powołały.

Art. 8. Kościelna osoba prawna nie odpowiada za zobowiązania innej kościelnej osoby prawnej.

Rozdział 3

Działalność Kościoła

Art. 9. 1. Kościół swobodnie organizuje i sprawuje kult publiczny.

2.²⁾ Organizowanie imprez o charakterze religijnym na drogach publicznych wymaga uzgodnienia, w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego, z właściwymi organami administracji rządowej lub samorządowej.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do konduktów pogrzebowych odbywających się stosownie do miejscowego zwyczaju.

4. Religijne uroczystości pogrzebowe i nabożeństwa za zmarłych mogą być sprawowane na cmentarzach komunalnych przy zachowaniu obowiązujących przepisów porządkowych.

Art. 9a.³⁾ 1. Małżeństwo zawarte w formie przewidzianej Prawem Wewnętrznym Kościoła wywołuje skutki cywilne, jeżeli odpowiada wymaganiom określonym w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym.

2. Osobę duchowną, przed którą składa się oświadczenia o zawarciu małżeństwa, określa Prawo Wewnętrzne Kościoła.

¹⁾ Obecnie: minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych na podstawie art. 4 ust. 1, art. 5 pkt 25 i art. 30 pkt 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 743 i 984 oraz z 2014 r. poz. 496, 829, 915, 932 i 1533), która weszła w życie z dniem 1 kwietnia 1999 r.

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 105 pkt 1 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej – w związku z reformą ustrojową państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 668), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.

³⁾ Dodany przez art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1997 r. o zmianie ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1998 r. Nr 59, poz. 375), która weszła w życie z dniem 30 maja 1998 r.

Art. 10. 1. Kościół prowadzi konfesyjne nauczanie religii w szkołach publicznych na zasadach i w trybie przewidzianych w odrębnych przepisach.

2. (uchylony).⁴⁾

Art. 11. 1. Kościelne osoby prawne mają prawo zakładać i prowadzić szkoły oraz inne placówki oświatowo-wychowawcze i opiekuńczo-wychowawcze na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

2. Do nauczycieli, wychowawców i pracowników zatrudnionych w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych i opiekuńczo-wychowawczych, a także seminariach duchownych i instytutach misyjnych prowadzonych przez Kościół stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące uprawnień nauczycieli, wychowawców i pracowników zatrudnionych w szkołach i placówkach publicznych.

3.⁵⁾ Uczącym się w szkołach wymienionych w ust. 1 i 2 przysługują świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych oraz ulgi w opłatach za przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego na równi z uczniami szkół publicznych.

Art. 12. 1. Kościół ma prawo do zakładania i prowadzenia seminariów duchownych i instytutów misyjnych, w których kształci według własnego programu kandydatów na duchownych oraz osoby świeckie przygotowujące się do realizacji misji Kościoła.

2. Wyższe Seminarium Duchowne Kościoła Polskokatolickiego w Warszawie jest wyższą szkołą teologiczną uprawnioną do nadawania absolwentom tytułu zawodowego licencjata teologii starokatolickiej. Tytuł ten jest równoważny z tytułem zawodowym licencjata nadawanym przez państwowe szkoły wyższe.

Art. 13. 1. Kościół ma prawo do zakładania i prowadzenia szkół wyższych. Status prawny tych szkół, a także tryb i zakres uznawania przez Państwo stopni i tytułów nadawanych przez te szkoły regulują umowy między Ministrem Edukacji Narodowej a Radą Synodalną.

2.⁶⁾ Studentom szkół, o których mowa w ust. 1 oraz w art. 12 ust. 2, przysługują świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych oraz ulgi w opłatach za przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego na równi ze studentami uczelni publicznych.

3. Osobom pozostającym w stosunku pracy w szkołach, o których mowa w ust. 1 oraz w art. 12 ust. 2, przysługują na równi z odpowiednimi pracownikami uczelni publicznych świadczenia:⁷⁾

- 1)⁸⁾ opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych;
- 2) ubezpieczenia społecznego oraz
- 3) zaopatrzenia emerytalnego pracowników i ich rodzin.

Nauczycielom przysługują ponadto ulgi w opłatach za przejazdy środkami publicznego transportu zbiorowego na równi z nauczycielami akademickimi.

4. Poręcza się Kościołowi prawo kształcenia kadr duchownych w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie w zakresie teologii starokatolickiej w ramach istniejącej jednostki naukowo-dydaktycznej.

Art. 14. 1. Studenci teologii otrzymują na czas studiów odroczenie odbywania zasadniczej służby wojskowej, w razie zaś ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny mogą być przeznaczeni, stosownie do potrzeb sił zbrojnych, do służby sanitarnej lub służby w obronie cywilnej.

2. Nie powołuje się absolwentów studiów, o których mowa w ust. 1, do odbywania przeszkolenia wojskowego w okresie przygotowań do święceń w ciągu dwóch lat od zakończenia studiów.

3. Duchowni po otrzymaniu święceń są przenoszeni do rezerwy i nie odbywają ćwiczeń wojskowych w czasie pokoju. W razie ogłoszenia mobilizacji oraz w czasie wojny mogą być oni powołani jedynie do pełnienia funkcji kapelanów wojskowych.

⁴⁾ Przez art. 9 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 143 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654), która weszła w życie z dniem 1 lipca 2011 r.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 143 pkt 2 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 5.

⁷⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 143 pkt 2 lit. b tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 5.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 143 pkt 2 lit. b tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 5.

4. W razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny właściwe organy wojskowe, w porozumieniu z biskupem-ordynariuszem lub administratorem diecezji, zapewnią pozostawienie do duszpasterskiej obsługi ludności niezbędnej liczby duchownych spośród tych, którzy podlegają mobilizacji.

Art. 15. 1. Żołnierzom pełniącym czynną służbę wojskową zapewnia się możliwość uczestniczenia – poza terenem jednostek wojskowych – w nabożeństwach i czynnościach religijnych w niedziele i w święta, jeżeli w miejscowości stacjonowania jednostki wojskowej lub w jej pobliżu znajduje się miejsce kultu publicznego Kościoła i jeżeli nie koliduje to z ważnymi obowiązkami służbowymi.

2. Opiekę duszpasterską na terenie jednostek wojskowych dla żołnierzy, o których mowa w ust. 1, zapewniają duchowni Kościoła w terminach uzgodnionych z dowódcami jednostek.

3. Duchownych, o których mowa w ust. 2, wyznacza Rada Synodalna w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.

Art. 16. 1. Dzieciom i młodzieży przebywającym w zakładach opiekuńczych i wychowawczych, w sanatoriach, prewentoriach i szpitalach zapewnia się prawo do udziału w nabożeństwach, uczestniczenia w nauczaniu kościelnym i wykonywania praktyk religijnych właściwych dla wyznania polskokatolickiego.

2. Dzieciom i młodzieży korzystającym z zorganizowanych form wypoczynku wakacyjnego zapewnia się prawo uczestniczenia w nabożeństwach i wykonywania innych praktyk religijnych.

3. *Minister Edukacji Narodowej*⁹⁾ oraz *Minister Zdrowia i Opieki Społecznej*¹⁰⁾ w porozumieniu z Kościołem, w drodze rozporządzenia, określą zasady organizowania nabożeństw, katechizacji i wykonywania innych praktyk religijnych właściwych dla wyznania polskokatolickiego dzieciom i młodzieży przebywającym w zakładach opiekuńczych i wychowawczych, sanatoriach, prewentoriach i szpitalach oraz korzystającym z zorganizowanego wypoczynku.

Art. 17.¹¹⁾ 1. Prawo wykonywania praktyk religijnych i korzystania z opieki duszpasterskiej zapewnia się też osobom przebywającym w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej oraz w domach pomocy społecznej, a także osobom tymczasowo aresztowanym, skazanym oraz nieletnim przebywającym w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich.

2. Nabożeństwa dla osób, o których mowa w ust. 1, odbywają się w kaplicach lub innych pomieszczeniach udostępnianych na ten cel przez właściwych kierowników podmiotów i zakładów prowadzonych przez państwo lub samorząd terytorialny.

3. Do wyznaczania kapelanów w podmiotach i zakładach prowadzonych przez państwo lub samorząd terytorialny, w celu zaspokajania potrzeb określonych w ust. 1, jest uprawniona Rada Synodalna.

Art. 18. 1. Kościół może tworzyć własne organizacje kościelne w celu realizacji zadań wynikających z jego misji.

2. Organizacje, o których mowa w ust. 1, mają na celu w szczególności działalność na rzecz formacji religijnej, kultu publicznego, nauki polskokatolickiej, działalność charytatywno-opiekuńczą oraz kształtowanie postaw religijno-etycznych dzieci i młodzieży.

3. Władze kościelne czuwają nad zgodnością działania organizacji z ich celami religijnymi i etycznymi.

4. Do organizacji, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się prawa o stowarzyszeniach.

5. Organizacje, o których mowa w ust. 1, mogą uzyskiwać osobowość prawną w trybie określonym w art. 5.

Art. 19. 1. Kościelne osoby prawne mogą realizować inwestycje sakralne i kościelne.

2. Na wniosek kościelnej osoby prawnej miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmują także inwestycje, o których mowa w ust. 1, oraz polskokatolickie cmentarze wyznaniowe.

Art. 20. Grunty stanowiące własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego¹²⁾, przeznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego na potrzeby Kościoła, na wniosek kościelnych osób prawnych mogą być im oddawane w wieczyste użytkowanie lub sprzedawane.

⁹⁾ Obecnie: minister właściwy do spraw oświaty i wychowania na podstawie art. 4 ust. 1, art. 5 pkt 15 i art. 20 ust. 1 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹⁰⁾ Obecnie: minister właściwy do spraw zdrowia na podstawie art. 4 ust. 1, art. 5 pkt 28 i art. 33 ust. 1 ustawy, o której mowa w odnośniku 1.

¹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 143 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 5.

¹²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 105 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

Art. 21. Nie pobiera się opłat za użytkowanie wieczyste gruntów oddanych na potrzeby zakładów charytatywno-opiekuńczych i punktów katechetycznych.

Art. 22. Parafie mają prawo posiadania cmentarzy grzebalnych, poszerzania ich, zakładania i zarządzania nimi.

Art. 23. 1. Kościół ma prawo emitowania w publicznych środkach masowego przekazu nabożeństw oraz swoich programów religijno-moralnych, społecznych i kulturalnych.

2. Sposób realizacji uprawnień, o których mowa w ust. 1, określi porozumienie między Kościołem a właściwą jednostką publicznej radiofonii i telewizji.

Art. 24. Osoby prawne Kościoła mają prawo zakładania i prowadzenia własnych archiwów, muzeów i zbiorów bibliotecznych.

Art. 25. Instytucje państwowe, samorządowe i kościelne współdziałają w ochronie, konserwacji, udostępnianiu i upowszechnianiu zabytków architektury kościelnej i sztuki sakralnej oraz ich dokumentacji, muzeów, archiwów i bibliotek będących własnością kościelną, a także dzieł kultury i sztuki o motywach religijnych, stanowiących ważną część dziedzictwa kultury polskiej.

Rozdział 4

Sprawy majątkowe Kościoła

Art. 26. Kościołowi i jego osobom prawnym przysługuje prawo nabywania, posiadania i zbywania mienia ruchomego i nieruchomości, nabywania i zbywania innych praw oraz swobodnego zarządzania swoim majątkiem.

Art. 27. 1. Majątek i przychody kościelnych osób prawnych podlegają ogólnym przepisom podatkowym, z wyjątkami określonymi w ust. 2–5.

2. Kościelne osoby prawne są zwolnione od opodatkowania podatkiem od nieruchomości – nieruchomości lub ich części przeznaczonych na cele niemieszkalne, z wyjątkiem części przeznaczonej na wykonywanie działalności gospodarczej.

3. Zwolnienie od opodatkowania podatkiem od nieruchomości obejmuje nieruchomości lub ich części przeznaczone na cele mieszkalne duchownych, jeżeli:

- 1) są one wpisane do rejestru zabytków;
- 2) służą jako internaty przy szkołach i seminariach duchownych;
- 3) znajdują się w budynkach diecezji, zwierzchników diecezji, ich sufraganów, Zwierzchnika Kościoła i Rady Synodalnej.

4. Nabywanie i zbywanie rzeczy i praw majątkowych przez kościelne osoby prawne w drodze czynności prawnych oraz spadkobrania, zapisu i zasiedzenia jest zwolnione od opłaty skarbowej, jeżeli ich przedmiotem są:

- 1) rzeczy i prawa nieprzeznaczone do działalności gospodarczej;
- 2) sprowadzane z zagranicy maszyny, urządzenia i materiały poligraficzne oraz papier.

5. Darowizny na kościelną działalność charytatywno-opiekuńczą pochodzące od osób fizycznych są wyłączone z podstawy opodatkowania darczyńców podatkiem dochodowym, jeżeli kościelna osoba prawna przedstawi darczyńcy pokwitowanie odbioru oraz – w okresie dwóch lat od dnia przekazania darowizny – sprawozdanie o przeznaczeniu jej na tę działalność.

6. Nabywanie i zbywanie rzeczy oraz praw majątkowych, o których mowa w ust. 4, jest zwolnione od opłat sądowych, z wyłączeniem opłat kancelaryjnych.

Art. 28.¹³⁾ Zwalnia się z należności celnych przywozowych towary przeznaczone na cele charytatywno-opiekuńcze i oświatowo-wychowawcze oraz towary o charakterze kulturalnym przeznaczone na cele kultu, przywożone dla kościelnych osób prawnych, w granicach i na warunkach określonych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1186/2009 z dnia 16 listopada 2009 r. ustanawiającym wspólnotowy system zwolnień celnych (Dz. Urz. UE L 324 z 10.12.2009, str. 23).

¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 10 ustawy z dnia 29 kwietnia 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo celne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 106, poz. 673), która weszła w życie z dniem 1 lipca 2010 r.

Art. 29. 1. Kościelne osoby prawne mają prawo do zbierania ofiar na cele religijne, kościelną działalność charytatywno-opiekuńczą, naukową, oświatową i wychowawczą oraz utrzymanie duchownych i zakonów.

2.¹⁴⁾ Zbiórki wymienione w ust. 1 nie wymagają zgłoszenia, jeżeli odbywają się w obrębie terenów kościelnych, kaplic oraz w miejscach i okolicznościach zwyczajowo przyjętych w danej okolicy i w sposób tradycyjnie ustalony.

Art. 30. 1. Kościelne osoby prawne mogą zakładać fundacje. Do fundacji tych stosuje się ogólnie obowiązujące przepisy o fundacjach ze zmianami wynikającymi z przepisów ust. 2–5.

2. Niezależnie od nadzoru państwowego, nadzór nad działalnością fundacji sprawuje kościelna osoba prawna będąca fundatorem lub wskazana w statucie fundacji.

3. W razie stwierdzenia nieprawidłowości w zarządzaniu fundacją, właściwy organ państwowy zwraca się do kościelnej osoby prawnej sprawującej nadzór nad fundacją, wyznaczając termin nie krótszy niż 3 miesiące na spowodowanie usunięcia nieprawidłowości. Po bezskutecznym upływie tego terminu można zastosować środki oznaczone w przepisach o fundacjach.

4. W razie konieczności poddania fundacji zarządowi przymusowemu, w myśl przepisów o fundacjach, zarząd ten będzie sprawowała kościelna osoba prawna wyznaczona przez Radę Synodalną.

5. Jeżeli statut fundacji nie stanowi inaczej, w razie jej likwidacji:

- 1) do jej majątku znajdującego się w kraju stosuje się odpowiednio przepis art. 31;
- 2) o przeznaczeniu jej majątku znajdującego się za granicą zadecyduje Rada Synodalna.

Art. 31. W razie zniesienia kościelnej osoby prawnej, jej majątek przechodzi na własność Kościoła jako całości.

Art. 32. Niezależnie od ustawowego ubezpieczenia duchownych, kościelne osoby prawne mogą prowadzić wewnętrzną działalność ubezpieczeniową na rzecz duchownych, która w rozumieniu ustawy nie jest działalnością gospodarczą.

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 33. 1. Nieruchomości lub ich części, pozostające w dniu wejścia w życie ustawy we władaniu kościelnych osób prawnych, stają się z mocy prawa ich własnością, o ile nie narusza to praw niepaństwowych i niesamorządowych osób trzecich.

2. Stwierdzenie nabycia prawa własności następuje w drodze decyzji wojewody.

3. Nabycie własności nieruchomości lub ich części na podstawie ust. 1 jest wolne od podatków i opłat związanych z tym nabyciem, a wynikające z niego wpisy do ksiąg wieczystych i ich zakładanie są wolne od opłat.

4. Postępowanie sądowe lub administracyjne dotyczące nieruchomości, o których mowa w ust. 1, ulega zawieszeniu, a sądy lub organy administracji państwowej przekazują ich akta organowi, o którym mowa w ust. 2.

5. Organ, który wydał decyzję ostateczną określoną w ust. 2, zawiadamia o niej sąd lub organ administracji państwowej, który zawiesił postępowanie, zwracając akta sprawy. Sąd lub organ administracji państwowej umorzy postępowanie.

Art. 34. 1. Na wniosek kościelnych osób prawnych wojewoda lub inny organ wykonujący, w imieniu Skarbu Państwa, prawa wynikające z własności nieruchomości albo organy jednostek samorządu terytorialnego¹²⁾ w zakresie swoich właściwości – mogą nieodpłatnie przekazać Kościołowi lub jego osobom prawnym własność nieruchomości lub ich części:

- 1) jeżeli są one niezbędne do sprawowania kultu religijnego lub działalności kościelnych osób prawnych w zakresie charytatywno-opiekuńczym lub oświatowo-wychowawczym;
- 2) w celu utworzenia lub powiększenia gospodarstwa rolnego parafii działających na Ziemiach Zachodnich i Północnych, o powierzchni do 15 ha użytków rolnych łącznie dla jednej parafii.

2. Przepis art. 33 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

¹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 31 ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zasadach prowadzenia zbiórek publicznych (Dz. U. poz. 498), która weszła w życie z dniem 18 lipca 2014 r.

3.¹⁵⁾ Wnioski w sprawach, o których mowa w ust. 1, mogą być składane w terminie do dnia 31 grudnia 1998 r.

Art. 35. 1. Kościelne osoby prawne istniejące w dniu wejścia w życie ustawy pozostają osobami prawnymi w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Wykaz kościelnych osób prawnych istniejących w dniu wejścia w życie ustawy określa załącznik do ustawy.

Art. 36. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia¹⁶⁾.

---

¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 9 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

¹⁶⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 23 sierpnia 1995 r.

WYKAZ OSÓB PRAWNYCH KOŚCIOŁA POLSKOKATOLICKIEGO W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

I. Diecezje i parafie**1. Diecezja Krakowsko-Częstochowska**

Parafia Bażanówka
Parafia Bielsko-Biała
Parafia Bolesław
Parafia Bukowno
Parafia Częstochowa
Parafia Hucisko
Parafia Jaćmierz
Parafia Jastkowice
Parafia Kielce
Parafia Wniebowstąpienia Pańskiego – Kraków
Parafia Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny – Kraków
Parafia Zmartwychwstania Pańskiego – Kraków
Parafia Krzykawa
Parafia Libiąż
Parafia Łęki Dukielskie
Parafia Okół
Parafia Osówka
Parafia Ostrowiec Świętokrzyski
Parafia Podgórze Boryjskie
Parafia Rokitno Szlacheckie
Parafia Sanok
Parafia Skadla
Parafia Skarżysko-Kamienna
Parafia Sosnowiec
Parafia Strzyżowice
Parafia Tarłów
Parafia Tarnów

2. Diecezja Warszawska

Parafia Bydgoszcz
Parafia Chełm
Parafia Dąbrówka
Parafia Długi Kąt
Parafia Elbląg

Parafia Gdańsk
Parafia Gdynia
Parafia Gorzków
Parafia Grudki
Parafia Grudziądz
Parafia Horodło
Parafia Kosarzew
Parafia Lębork
Parafia Lipa Lubelska
Parafia Lublin
Parafia Maciejów Stary
Parafia Majdan Leśniowski
Parafia Majdan Nepryski
Parafia Matki Bożej Nieustającej Pomocy – Łódź
Parafia Świętej Rodziny – Łódź
Parafia Olsztyn
Parafia Ruda Huta
Parafia Sieradz
Parafia Studzianki Pancerne
Parafia Świeciechów
Parafia Tarnogóra
Parafia Tolkmicko
Parafia Tomaszów Mazowiecki
Parafia Toruń
Parafia Turowiec
Parafia Dobrego Pasterza – Warszawa
Parafia Świętego Ducha – Warszawa
Parafia Zamość
Parafia Żółkiewka

3. Diecezja Wroclawska

Parafia Boguszów-Gorce
Parafia Bukowo Morskie
Parafia Duszniki-Zdrój
Parafia Gorzów Wielkopolski
Parafia Gozdnicza
Parafia Jelenia Góra
Parafia Kotłów
Parafia Legnica
Parafia Leszno
Parafia Lubawka
Parafia Małomice

Parafia Obórki
Parafia Ostrów Wielkopolski
Parafia Poznań
Parafia Stargard Szczeciński
Parafia Strzyżew
Parafia Szczecin
Parafia Świdnica
Parafia Wałbrzych
Parafia Wrocław
Parafia Ząbkowice Śląskie
Parafia Zielona Góra
Parafia Złotoryja
Parafia Żagań
Parafia Żary
Parafia Żarki

II. Seminaria

Wyższe Seminarium Duchowne Kościoła Polskokatolickiego w Warszawie.